

Podhradčan

Informačný občasník mesta Spišské Podhradie

03 / 2014

**Program festivalu
Spišský Jeruzalem**

viac na str. 6 – 7

**Základné školy,
šport**

viac na str. 8 – 11

**Program na
Podhradské trhy**

viac na str. 12

Rekonštrukcia a výstavba chodníkov a verejného osvetlenia

v meste Spišské Podhradie, projekt LSKxP v rámci výzvy ROP 4.1 c 2013/01

Postup prác:

- **prvá etapa** chodníky: na Prešovskej, Štefánikovej ulici, chodník Mariánske námestie Juh č. 1 (popri ceste cez Mariánske námestie), chodník Palešovo námestie Juh č. 1 (okolo rímsko katolíckeho kostola na autobusové nástupište).
- **druhá etapa** chodníky: Palešovo námestie Sever (od Školskej ulice po Kúpeľnú ulicu), Mariánske námestie Sever (chodník pri mórovom stĺpe po chodník ku ZUŠ), Mariánske námestie Juh chodník č. 3 (za evanjelickým kostolom).

schválená suma 899 318,76 €

Vypracoval: MVDr. Michal Kapusta, zástupca primátora

Spojme sa pre región

Mikroregión Spišský hrad – Podbranisko v súčasnosti realizuje informačno – vzdelávací projekt „Spojme sa pre región“ v rámci Programu rozvoja vidieka – LEADER. Doposiaľ sa uskutočnili dva pracovné stretnutia (seminár a workshop) v Kňazskom seminári na Spišskej Kapitule a v penzióne Podzámok v Spišskom Podhradí. Hlavným cieľom projektu je poskytnutie užitočných informácií účastníkom (verejný a súkromný sektor) v oblasti rozvoja vidieka a vidieckeho cestovného ruchu. Informácie majú podnietiť k inšpiratívnym nápadom pre

rozšírenie možnosti rozvoja turizmu a zlepšiť súčasnú situáciu v poskytovaných službách. Výstupom projektu budú tlačené publikácie (informačný leták, brožúra a kalendár kultúrnych podujatí) a vytvorí sa nová webová stránka, ktorá bude informovať o všetkých atrakciách v celom regióne. Taktiež je zabezpečený chod mikroregiónu Spišský hrad – Podbranisko a publicita projektu. Celková hodnota dotácie predstavuje sumu 19 800 €.

Mgr. Lukáš Mucha

Separujeme odpad

PAPIER	SKLO	PLASTY plasty, kovové obaly, TetraPacky	ELEKTROODPAD A NEBEZPEČNÝ ODPAD	BIOLOGICKÝ ROZLOŽITELNÝ ODPAD
noviny, časopisy, zošity, knihy, listy, letáky, kancelársky papier, papierové sáčky, papierové obaly z potravín, kartóny, lepenka NEPATRÍ SEM: umelohmotné obaly, voskovaný papier, papier spolu s alobalovou fóliou, obaly z mlieka a džúsov, kopírovací papier, celofán, použité plienky	sklenené nádoby, fľaše od nápojov, zaváraninové poháre, tabuľové (okenné) sklo NEPATRÍ SEM: vrchnáky, viečka, korky, dlaždice, porcelán, keramika, zrkadlá, drôtované sklo, sklo kombinované s inými látkami, sklenené obaly znečistené farbou, olejom, TV obrazovky, žiarovky, žiarivky, autosklo, iné bezpečnostné sklá, sklobetónky	Plasty plastové fľaše od nápojov a rastlinných olejov obaly od aviváží, čistiacich prostriedkov, šampónov igelitové fólie, sáčky a tašky, tégliky z jogurtov, masla, potravín, kozmetiky a iných predmetov, plastové hračky, plastové koše na odpadky a prádlo, plastové vedierka, polystyrén Kovové obaly konzervy od rôznych potravín, plechovky od nápojov, hliníkové viečka (jogurt, smotana, maslo) alobal, kovový riad, hrnce TetraPacky stlačené tetrapakové obaly od mlieka, smotany, džúsov, vína s hliníkovou aj plastovou fóliou vo vnútri NEPATRÍ SEM: plasty znečistené chemikáliami, farbou, zeminou, maltou, plastové obaly z motorových olejov a iných ropných	vyraďené televízne a rozhlasové prijímače, servery, tlačiarne, počítače, notebooky, kopírovacie zariadenia, kalkulačky, telefóny, faxy, mobilné telefóny, záznamníky, elektronické hudobné nástroje, práčky, sušičky, umývačky riadu, elektrické sporáky, hriankovače, fritézy, elektrické ventilátory, elektrické mlynčeky, kávovary, akumulátory, žiarivky, výbojky NEPATRÍ SEM: rozpúšťadlá, farby, pneumatiky, oleje	odpad zo záhrad – seno, burina, odrezky stromov, kríkov, popadané ovocie, zvyšky zo zberu úrody NEPATRÍ SEM: mäso, kosti, tekuté, veľmi masné alebo slané zvyšky potraviny, zvyšky mliečnych výrobkov, výkaly psov a mačiek

Opustili nás

Jozef Vencel	nar. 1927	Anna Lenártová	nar. 1951	Elena Tatarková	nar. 1927
Jozef Ondriš	nar. 1935	Mária Siksová	nar. 1938	Vincent Fecko	nar. 1944
Filipko Forgáč	nar. 2014	Michal Džačovský	nar. 1924	Margita Tatarková	nar. 1932
Ján Kočiš	nar. 1951	Jozef Pavlík	nar. 1940	Alžbeta Micháleková	nar. 1923
Mária Chlebová	nar. 1946	Ján Švantner	nar. 1982		

Rodinám príbuzných vyslovujeme úprimnú sústrasť.

Takmer polstoročné výročie založenia múzea

Aj keď tohto roku nie je okrúhle výročie založenia vlastivednej izby, alebo ako Podhradčania hovoria múzea v Spišskom Podhradí, neznamená to, že túto ojedinelú udalosť si netreba pripomínať.

28. mája 1967 sa do Spišského Podhradia zišla vtedajšia verejnoštátna i stranická honorácia okresnej úrovne, ale predovšetkým Podhradčania, aby sa zúčastnili slávnostného otvorenia múzea. Ústrednou postavou aktu bol učiteľ a historik Štefan Cisko, iniciátor, zakladateľ, prvý a posledný jeho správca. „Myšlienka založiť Vlastivednú izbu skrsla vo mne v lásky k rodnému mestu, aby predmety, ktoré boli vyrobené, prípadne zadovážené našimi predkami a sú spojené s históriou nášho mesta, hradu a Dreveníka, boli uchované na poučenie pre budúce generácie.“ – hovorieval hrdý Podhradčan.

Samozrejme, že všetko, čo vtedajšie, a dnes už neexistujúce múzeum obsahovalo, bolo výsledkom darcovského úsilia zanietých Podhradčanov. Spomeniem zopár, čo mám uchovaných v pamäti – páni: M. Buday, J. Dolný, J. Mindáš, J. Kulko a ďalší. Exšéfredaktor Spišských hlasov, okresných novín Emil Mindáš si na tieto chvíle spomína takto: „Mesto Spišské Podhradie iniciatívu horlivých občanov privítalo a ocenilo. Okresné noviny Spišské hlasy v Spišskej Novej Vsi priniesli o tejto udalosti učiteľov a laikov v Spišskom Podhradí rozsiahli článok. Štátne orgány kraja, okresu a mesta vyslovili iniciátorom poďakovanie a uznanie. Obsahom rozsiahlej výstavnej miestnosti boli vzácne nálezy zo Spišského hradu, Dreveníka, mesta a okolia.“

Pán Štefan Cisko v polovici 60-tych rokov prichádza s návrhom založenia vlastivedného

krúžku. Úmysel sa podaril a pri Osvetovej besede v r. 1966 spolu s kolegami učiteľmi, ale aj ďalšími nadšencami, začali zbierať a sústreďovať pamiatky, súvisiace s históriou Spišského Podhradia, hradu a Dreveníka do priestorov budovy evanjelickej fary na Mariánskom námestí. O nejaký ten rôčik neskôr – v máji 1967 úsilie nadšencov bolo pretavené v múzeum. Jeden z vtedajších aktivistov a dobrý priateľ učiteľa Ciska (aj keď o dosť rokov mladší), pán Marián Buday na slávnostný deň dnes spomína takto: „Pravdu povediac, záujem najmä Spiškopodhradčanov bol obrovský. Súhlasne pokyvovali hlavami, nešetřili voči pánovi Ciskovi slovami uznania. Bolo vidieť, že zbierky vlastivednej izby (de facto malého múzea) v tej chvíli živia v návštevníkoch hrdosť na svoje mesto a prebúdzajú i lokalpatriotizmus, ktorý sa vtedy nenosil!“

Pán Buday nie je skúpy na slovo a so zápalom pokračuje: „Aj po zrode vlastivednej izby sme pokračovali v spolupráci a kuli sme plány, ako s ňou ďalej. Uznali sme, že nás čaká predtým netušená hromada práce; zaviesť do zbierok nejaký pevný systém pozostávajúci z prírastkovej knihy, zavedenia darovacích listín s pôvodnými darcami zbierkových predmetov (aby darovanie bolo aj právne podchytené) a detailnej fotodokumentácie. Naším spoločným snom bolo zriadenie oficiálneho múzea. Žiaľ, ostalo len pri plánoch a snoch.“

Doménou pána Ciska boli zbierkové predmety vzťahujúce sa na remeslá, prekvitajúce vtedy, ešte nedávno v Spišskom Podhradí (zhruba do neslávného Víťazného februára). Potomkovia remeselníkov, ale i ešte žijúci bývalí remeselníci darovali vlastivednej izbe pracovné nástroje, ba i „mašiny“ a iné drobné i veľké predmety po-

užívané pri spracovaní materiálov a výrobe, aj písomné pamiatky; prezentovali sa tu obuvníci, čižmári, kachliari, klobučníci, sviečkarí, spracovateľia kože, medovníkari, mäsiari, kamenári, krajčíri a iní, prípadne ich cechy.

Pán Cisko zodpovedne vykonával správcu i sprievodcu. K dispozícii bol vždy, keď bolo treba. A že návštevníkov bolo hojne, svedčili aj zápisy v knihe návštev – Maďari, Česi, Nemci, ba aj Američania. Pútavo im vysvetľoval a hrdo ukazoval knihy, mince, obrazy fotografie, pečatidlá, rôzne listiny, archeologické vykopávky, nerasty, skameneliny.

Prišiel rok 1980, pán Štefan Cisko na konci roka náhle zomiera. Vlastivedná izba pustne a časom zaniká. Na toto smutné obdobie už nechávam spomínať pána A. Hockicka, múdreho, sčítateľného človeka, ktorého som osobne spoznal asi pred 5-6 rokmi: „Keď som sa v marci roku 1981 stal riaditeľom miestneho kultúrneho strediska navštívil som vtedajšieho predsedu MNV a dohodli sa, že vlastivednú izbu musíme zachrániť. Osud si zahral inak. V júni 1981 nahrádza dovtedajšieho predsedu MNV nový. Sústredil moc do svojich rúk, a tým aj vlastivednú izbu, vlastne jej kľúč, čo v tomto prípade je to jedno a to isté. Keď sa predseda MNV dozvedel o mojom úmysle, tak múzeum sa stalo pre mňa zakázanou zónou. Niekedy v roku 1981-82 došlo k pokusu o vlámanie, riešila to Verejná bezpečnosť.“

Nuž a takto bolo múzeum viackrát vykradnuté, chátralo, tak ako boli chátrajúce aj charaktery vtedajších (ne)zodpovedných.

Dr. Vladimír ŠOTTER, predseda OZ Učiteľ Štefan Cisko a jeho odkaz

Významné životné jubileá oslávili a oslavia

Čurila Marián	70 rokov	Ludrovský Martin	70 rokov	Fábel Július	85 rokov
Barilla Jozef	70 rokov	Novák Ján	70 rokov	Kožušková Magdaléna	90 rokov
Nalevanko Ján	70 rokov	Šofranko Ľudovít	70 rokov	Šmotková Mária	91 rokov
Lauf Gustáv	70 rokov	Ondrejková Mária	75 rokov	Hlavčák Ján	91 rokov
Beličák Michal	70 rokov	Blahovský Ján	80 rokov	Kováčová Helena	93 rokov
Kopaňáková Ružena	70 rokov	Ceplická Anna	80 rokov	Popovičová Karilína	94 rokov
Solčianska Hedviga	70 rokov	Dzuriková Helena	80 rokov	Kollárová Elena	95 rokov
Pitoňáková Jolana	70 rokov	Vančáková Mária	80 rokov	Antalíková Mária	95 rokov
Krupa Peter	70 rokov	Novyzedlákova Anna	85 rokov		

Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme do ďalších rokov hlavne veľa zdravia a pohody v kruhu najbližších.

SPIŠSKÝ JERUZALEM

KULTÚRNO-DUCHOVNÝ FESTIVAL

12. – 14.9.2014

**12. 9. 2014
(piatok)**

Pamiatky UNESCO

terénne exkurzie,
prehliadka národných prírodných
a kultúrnych pamiatok
v Spišskom Jeruzaleme pre školy
Prihlásenie na historické exkurzie prostredníctvom
e-mailu: archiv@kapitula.sk

Prihlásenie na prírodovedné exkurzie
prostredníctvom e-mailu:
muzeumspisa@muzeumspisa.com,
pririodovedne@muzeumspisa.com
Čas: 1. prehliadka o **9.00 hod.**,
2. prehliadka o **11.00 hod.**

„Kráľ Šalamún“

Divadlo DTS
(scenár aréžia Peter Karpinský)
Čas: 1. predstavenie o **10.00 hod.**,
2. predstavenie o **11.00 hod.**

Miesto: Európsky dom, Spišská Kapitula

Krásy chrámov a kostolov na Gotickej ceste

výstava fotografií Foto klubu
pri Spišskom osvetovom stredisku
Miesto: V podbráňi Kňazského seminára
biskupa J. Vojtaššaka, Spišská Kapitula

Pobožnosť krížovej cesty v Spišskom Jeruzaleme

Čas: **15.30 hod.**

Audiencia starostov okolitých obcí, predsedov KSK a PSK

u spišského diecézneho biskupa
Prezentácia knihy Spišský Jeruzalem
Čas: **18.00 hod.**

Miesto: Spišský hrad

„Medailón pútnika“

v priebehu celého podujatia majú návštevníci,
pútnici do Spišského Jeruzalema
možnosť získať za symbolický poplatok
„Medailón pútnika“. Medailón sa bude
požehnávať počas slávnostnej svätej omše
na Sivej Brade

v nedeľu **14. 9. o 10.00 hod**

**13. 9. 2014
(sobota)**

Tvorivé dielne pre deti idospelých, Remeselné dielne Domova sociálnych služieb Hodkovce

Miesto: Spišská Kapitula

Pamiatky UNESCO

terénne exkurzie, prehliadka národných prírodných
a kultúrnych pamiatok v Spišskom Jeruzaleme
Čas: **9.00 hod.**, **11.00 hod.**, **14.00 hod.**,
16.00 hod., **18.00 hod.**

Miesto začiatku exkurzií:

Hodinová veža, Spišská Kapitula

Medzinárodná poplenérová výstava zameraná na historické a duchovné skvosty lokality Spišského Jeruzalema

Čas: Vernisáž výstavy o **10.00 hod.**

Miesto: Dom pôvodných remesiel, Spišské Podhradie

„Sedembolestná v dejinách slovenského národa“

hudobno-slovné pásmo

(scenár, hudba a texty piesní, gitarový doprovod,
spev - Mária Kotorová-Jeňcová)

Čas: **13.30 hod.**

Miesto: Katedrála sv. Martina, Spišská Kapitula

„Hľa, váš kráľ!“

Divadlo DTS (scenár aréžia Peter Karpinský)

Čas: 1. predstavenie **14.00 – 15.00 hod.**,
2. predstavenie **15.30 - 16.30 hod.**

Miesto: Biskupská záhrada, Spišská Kapitula

„Neprebudený“

Divadlo COMMEDIA

Čas: **17.00 – 18.00 hod.**

Miesto: Kino Slovan, Spišské Podhradie

Svätá omša v Kostole narodenia

Panny Márie v Spišskom Podhradí

Čas: **18.00 hod.**

SÁBA

koncert rockovej gospelovej skupiny

Čas: **19.00 hod.**

Miesto: Amfiteáter v parku pri mestskom úrade,
Spišské Podhradie

**14. 9. 2014
(nedeľa)**

Svätá omša v Katedrále sv. Martina

Čas: **7.00 hod.**

Miesto: Katedrála sv. Martina,
Spišská Kapitula

Tvorivé dielne pre deti i dospelých, Remeselné dielne Domova sociálnych služieb Hodkovce

Miesto: Spišská Kapitula

Pamiatky UNESCO

terénne exkurzie, prehliadka národných prírodných
a kultúrnych pamiatok v Spišskom Jeruzaleme
Čas: **9.00 hod.**, **14.00 hod.**, **16.00 hod.**

Miesto začiatku exkurzií:

Hodinová veža, Spišská Kapitula

Slávnostná svätá omša

pri Kaplnke sv. Kríža na Sivej Brade
možnosť požehnania pútnických medailónov

Čas: **10.00 hod.**

Miesto: Sívá Brada, Spišský Jeruzalem

Bernard Herstek: „Via Mariae“

Poetické meditácie Gabriel Glovacký,

hudobno-poetické pásmo kroku

Sedembolestnej Panny Márie

Čas: **14.00 hod.**

Miesto: Katedrála sv. Martina, Spišská Kapitula

ADAM, Jablonov

koncert gospelového zboru

Čas: **15.00 hod.**

Miesto: Katedrála sv. Martina, Spišská Kapitula

Poddukelský umelecký ľudový súbor (PULS) Prešov: „Kolíska a kríž“

Čas: **16.00 hod.**

Miesto: Európsky dom, Spišská Kapitula

Záver 2. ročníka

Spišského Jeruzalema

Čas: **18.00 hod.**

Miesto: Európsky dom, Spišská Kapitula

Exkurzia v Osvienčime

„Zabudnúť znamená nechať ich znovu zomrieť.“

Elie Wiesel (citát z slovenského bloku v Osvienčime)

Koncentračný tábor Auschwitz I bol vybudovaný v areáli bývalých kasární v poľskom meste Osvienčim. Je to 40 tisícové okresné mesto v Malopoľskom vojvodstve ležiace pri ústí rieky Soloy do Wisly. Počas 2. svetovej vojny bolo mesto pričlenené k Nemeckej ríši. Na druhej strane mesta asi 3 kilometre od zajateckého tábora Auschwitz I v roku 1941 vznikol najväčší nemecký vyhladzovací tábor v dobe nacizmu – koncentračný tábor Auschwitz II – Birkenau v dedine Brezinka. Vyhladzovacie tábory boli najhorším druhom koncentračných táborov. Boli to tzv. továrne na smrť. „Auschwitz“ sa stal symbolom holokaustu, genocídy asi 6 miliónov európskych Židov a ďalších obetí. V roku 1979 bol koncentračný tábor zapísaný do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

ZŠ v Spišskom Podhradí na Palešovom námestí pravidelne organizuje pre žiakov 9. ročníka v rámci blokového vyučovania exkurziu do mesta Osvienčim. Jej cieľom je spoznať tragédiu ľudí, ktorí boli násilne deportovaní do koncentračných táborov. Oboznámiť sa s tematikou a historickými okolnosťami holokaustu. Uvedomiť si nevyhnutnosť multikultúrneho citenia a úcty k iným ľuďom. Spoznať dôležitosť udržania mieru a nedopustiť opakovanie podobných udalostí. Dnešná mladá generácia pozná len úlomky týchto udalostí iba sprostredkované z učebníc dejepisu, z literatúry a rozprávania. Čím viac sa od tejto doby vzdialujeme, tým intenzívnejšie pociťujeme nutnosť pripomínať udalosti na pamäť mŕtvym a na výstrahu živým.

Žiaci 9. A, 9. B a 8. A triedy ráno 4. júna 2014 nasadli do autobusu v sprievode pedagógov Mgr. M. Farkašovej, Mgr. L. Flakovej, Ing. J. Dindu a Mgr. V. Kubovčika. Čakal ich náučno - poznávací zájazd do Poľska. Približne v polovici cesty asi po 2 hodinách jazdy autobusom sme urobili prestávku v pútnickom mestečku Ladzmerz, ktoré je známe svojou Ružencovou záhradou. V pokojnej atmosfére sme si obzreli kostol a záhradu, ktorá je okrem iného aj pamiatkou na pápeža Jána Pavla II.

Po absolvovaní ďalších 100 kilometrov cesty sme zastavili na parkovisku pred koncentračným táborom v meste Osvienčim, ktoré bolo zaplnené autobusmi turistov z mnohých častí sveta. Pred vstupnou bránou bolo počuť babylon rôznych jazykov. Po vstupe do areálu koncentračného tábora sme dostali slúchadlá a vykročili sme na dvojhodinovú exkurziu, ktorou nás sprevádzal turistický sprievodca pochádzajúci zo Slovenska pán Róbert Schmidt. Do areálu sme vošli bránou s nápisom Arbeit macht frei. Pred nami aj za nami sa posúvalo množstvo skupín so svojimi sprievodcami, a tak sme svižným krokom vstupovali a vystupovali do budov na miesta, ktoré mlčky dosvedčujú, čo sa tu dialo takmer pred sedemdesiatimi rokmi. Všetko sme vnímali v nemom úžase. V slúchadlách zneli slová sprievodcu, ktorý nás viedol po miestach, kadiaľ šli na smrť tisíce ľudí. Skúmavo a nechápavo sme hľadeli do obrovských vitrín plných ľudských vlasov, topánok, kufrov, detských hračiek i osobných

vecí patriacich kedysi neznámym ľuďom, netušiacim, že to, čo si vzali so sebou, bude niekedy v budúcnosti pripomínať hrôzu, ktorú zažili na vlastnej koži. Zimomriavky nám chodili po tele pri pohľade na malé miestnosti v pivniaciach, kde žili a tiesnili sa tí, ktorí sa slobody nedočkali. Slzy sa nám tislí do očí, keď na nás zo stien hľadeli oči nevinných detí, čo zažili hrôzu miesto bezstarostného detstva. Skľučujúco na nás pôsobili pece v krematóriu, šibenica či múr, pri ktorom strieľali nevinných ľudí. Mlčky počúvajúc slová sprievodcu, ktoré nám zneli v ušiach, sme prechádzali po areáli vstupujú do budov, kde sa nedobrovoľne ocitli tí, ktorí podľa nacistov neboli hodní byť rovnocennými ľuďmi.

Udalosti sa dotkli aj našej krajiny. Z územia Slovenska bolo do Osvienčimu deportovaných asi 65 000 ľudí, z ktorých sa po skončení vojny vrátilo asi 348 osôb. V areáli koncentračného tábora sa nachádza aj slovenský blok. Po vyčerpávaní výklade i obhliadke Osvienčimu – Auschwitzu I sme sa presunuli do tábora Auschwitz II – Birkenau. Dozvedeli sme sa o ďalších zverstviach páchaných na nevinných ľuďoch. V komplexe tábora už ostalo len niekoľko drevených a murovaných barakov. Ich prehliadka v nás znásobila predstavy o neľudských podmienkach života väzňov. Z veže nad vstupnou bránou sme videli obrovský areál zväčša ruín vyhladzovacieho tábora, dosahujúceho rozlohu okolo 140 hektárov, do ktorého boli po kolajniciach privážané transporty s ľuďmi a kde sa nachádzali okrem drevených stavieb na ubytovanie väzňov aj plynové komory a krematóriá. V súčasnosti existuje ešte dobové oplotenie, komíny a základy zničených barakov. Do tábora bolo deportovaných približne 1,3 milióna ľudí. Tábor bol oslobodený 27. januára 1945 a našlo sa v ňom už len asi 7 600 ľudí.

Dnes sú objekty oboch koncentračných táborov pamätníkom pripomínajúcim celému svetu zvrátenosť nacistického režimu a utrpenie miliónov prenasledovaných ľudí celej Európy.

Exkurzia v nás zanechala hlboké dojmy a presvedčenie, že nikto z nás nechce, aby sa podobné udalosti opakovali. Ostanú nám trvalé spomienky a fotografie. Deň sa skončil a plní emócií sme sa neskoro večer vrátili do Spišského Podhradca.

Mgr. Mária Farkašová,
ZŠ, Palešovo námestie

V ZŠ na Školskej ulici sa prezentovali projekty

Motto: „Nie je múdry ten, kto vie veľa, ale ten, kto vie, čo je potrebné.“ (Ezop)

Dňa 19. 6. 2014 sa uskutočnil v našej škole už 6.ročník celoškolského projektu pod názvom **Žiacka konferencia**

Celoškolské vzdelávacie projekty patria medzi tie najnáročnejšie po stránke obsahovej i organizačnej. Ich predpokladom je totiž spolupráca všetkých, ktorých sa škola týka. Okrem hlavných protagonistov projektu – žiakov sa na realizácii podieľali: pán riaditeľ, učitelia, pán školník a ich spoločné snaženie a spoločná radosť z výsledkov je tým, čo dáva ľuďom dohromady, vedie ich k vzájomnému rešpektovaniu, tolerancii a chápaniu. Už k príprave takéhoto projektu je potrebné zjednotiť sily a utvoriť tvorivý pracovný tím. Každý má

šancu sa v ňom realizovať podľa svojich možností, objaviť a využiť svoje jedinečné schopnosti, byť prospešný. Realizácia projektov prebieha v jednotlivých vyučovacích predmetoch. Výsledkom je prezentácia žiakov v telocvični školy.

Jednotlivé prezentácie boli v tomto roku z týchto predmetov:

slovenský jazyk a literatúra, matematika, fyzika, biológia, geografia, hudobná výchova. **Ponúkame názvy projektov:** Lúčny sen – rozprávkový príbeh, Galéria literárnych postáv, Taliansko, Organová hudba, Chránená oblasť Dreveník, Ropa, Teslov transformátor, Projekt domu, Účinky elektrického prúdu, Osvienčim, Spišská Kapitula, Znečistenie železničnej stanice, Škrečky, Karaoke show na ľudovú nôt a vystúpenie spe-

váckeho zboru Villa Saxorum s piesňami: Adie-mus, Slovenčina moja. Bol to opäť netradičný júnový deň v škole, na ktorom sme sa poučili, oddýchli si, zaspievali a zažili niečo inšpirujúce.

Mgr. Kamila Komarová

PRIDAJTE SA K NÁM A POMÔŽTE
pomáhať tým, ktorí to najviac potrebujú!

OBČIANSKE ZDružENIE
HIPOEDU
www.hipoedu.sk

Občianske združenie HIPOEDU vzniklo v decembri 2012 za účelom poskytovať HIPOTERAPIU na profesionálnej úrovni a pomáhať pri mimoškolskej VÝCHOVE A EDUKÁCIÍ DETÍ a detí so ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI, pomocou alternatívnych špeciálno-pedagogických postupov.

Zasláním finančného príspevku, vytvorím čo najlepšie podmienky pre poskytovanie hipoterapie a špeciálno-pedagogických služieb.

Kontakt:
Združenie Hipoedu,
Májova 6,
053 04 Sp. Podhradie
Tel.: 0907 151 045
www.hipoedu.sk
IČO: 42239087
Číslo účtu:
503 826 2252/0900

PRIDAJTE SA K NÁM A POMÔŽTE
tým, ktorí to najviac potrebujú!
www.hipoedu.sk

Ružencové bratstvo na výlete

Anjeli priniesli aj naše ružencové modlitby, prosby a poďakovania k Svätej Panne Márii do Ružencovej záhrady vo Vyšnej Šebastovej. Naše Ružencové bratstvo zo Spišského Podhradca ju navštívilo 28. 6. 2014, na sviatok Nepoškvrneného srdca Panny Márie.

Spoločná ružencová modlitba všetkých 32 členiek a horliteľiek v krásnom prostredí naplnila harmóniou. Bol to vlastne rozhovor s našou dušou, ktorý nás unášal k našej skutočnej podstate. Pri návšteve sochy, ktorú sme pozdravili aj spevom mariánskych piesní, sme si vrúcne želali, aby Požehnaná Panna vyslyšala naše skromné priania a modlitby, preto sme ich v krátkom rozjímaní s dôverou a pokorou vyslovili. Nikto ich nevie predsa lepšie vypovedať lepšie než my

sami. Mária žije v našom srdci a vie o našich potrebách. Mali sme tam možnosť zúčastniť sa aj svätej omše, ktorá nás naplnila láskou a úctou k tej, ktorá nám dáva prísľub všetkým, ktorí sa pravidelne modlia svätý ruženec a pevne dúfajú v jej ochranu.

Mária, ty počuješ moju dušu
Mária, ty si cesta, ktorá ma vedie k mojej duši
Mária, ty si pokoj, ktorý mi dodáva silu
Ó Svätá Panna Mária!

Našou druhou zastávkou púte bola Kalvária v Prešove. Uskutočnili sme tam na svätých miestach krížovú cestu s Pannou Máriou. Jej očami sme videli, čo pretrpel Ježiš pri výstupe na skutočnú Kalváriu. Táto modlitba krížovej cesty nám

všetkým pomohla lepšie preniknúť do Kristovho utrpenia a tak nás priviesť k vďačnosti za to, čo Ježiš pre nás urobil, aby sme ho dokázali viac milovať a spolu s ním i všetkých našich blížnych.

Viera Ondrušová

Čitateľský večer Z rozprávky do rozprávky

**Lesom kráča malička,
už ju čaká babička.
Koláčiky, k tomu kvet,
spieva si s ňou celý svet!**
Poznáte túto veršovanú rozprávku?

Z domu si priniesli svoje obľúbené knihy, iné ich zasa čakali v školskej knižnici. Súčasťou tejto akcie boli aj literárne hádanky - ukážky z rozprávkových kníh. Výhercovia získali odmenu a pre všetkých bolo pripravené občerstvenie: čajík a čajové pečivo. Čítali sa klasické i moderné rozprávky, poviedky, detektívky, dokonca aj kniha o Drakulovi.

Podujatie bol príjemné a hlavne poučné, lebo, ten, kto nemiluje knihy, nemiluje múdrosť.

Žiaci zo Základnej školy na Školskej ulici, áno. V apríli sa uskutočnil čitateľský večer Z rozprávky do rozprávky. Zorganizovali ho vyučujúce slovenského jazyka a literatúry a vyučujúce 1. - 4. ročníka. Deti čítali na spacákoch, v laviciach, každý si našiel svoj kútik.

Mgr. Kamila Komarová

Mladí dopraváci

Ročne na cestách na Slovensku vyhasne vyše 600 ľudských životov, z toho je približne 60 detí. Vymenúvať konkrétne nehody detí ako argumenty pre dopravnú výchovu nemá zmysel. Podstatná je skôr ich príčina, ktorá sa skrýva v detskej hlavičke. Dieťa je najzraniteľnejší účastník cestnej premávky. Nevie odhadnúť vzdialenosť a rýchlosť blížiaceho sa auta, má obmedzený výhľad, má iný zorný uhol a svojky vyhodnocuje riziko. Je to krehká

bytosť s vrtošivými nohami a vlastným spôsobom uvažovania. To všetko by sa malo brať do úvahy pri dopravnej výchove.

Naša škola každoročne pripravuje blokové vyučovanie zamerané na dopravnú výchovu. Žiaci sa oboznamujú s dopravnými značkami, predpismi, dopravnými situáciami, riešia problémové úlohy. Získavajú základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách. Ranný vek je obdobím, v ktorom si deti osvojujú väčšinu svojich návykov. Preto je dopravná výchova predpokladom pre bezpečnejšie a rozumnejšie správanie detí v cestnej premávke, či už v pozícii chodcov, cyklistov alebo potenciálnych vodičov. Tohto roku k nám zavítalo prenosné dopravné ihrisko, na ktorom si deti prakticky vyskúšali svoje vedomosti a zručnosti z pozície chodca, cyklistu a vodiča. Pre deti to bol veľmi zaujímavý a poučný deň, z ktorého odchádzali s veľkým úsmevom.

Mgr. Alena Blahovská,
koordinátor dopravnej výchovy, ZŠ, Palešovo námestie 9

Habakuky – Donovaly

Koniec školského roka sa spája s rôznymi exkurziami i koncoročnými výletmi. Jeden takýto výlet do rozprávkovej dedinky absolvovali aj žiaci 1. stupňa ZŠ na Školskej ulici. 17. júna 2014 ráno 7,30 hod. a žiaci netrpezlivo čakajú na posledné pokyny triednych učiteliek. Nástup do autobusu a ide sa! Hurááá! Slniečko pekne svieti, tašky plné dobrôt od mamičky, úsmevy a dobrá nálada na tvári. Cesta ubieha pokojne, sledujeme okolitú prírodu. Krátka zastávka pri Liptovskej Mare (aké veľké more, hovoria prváci) – kde každý ráta svoje, ploskáčikom „hodené, žabky“ do vody.

Konečne! Ozývalo sa v autobuse na Donovaloch, kde sa pred očami detí objavil veľký nápis HABAKUKY. O chvíľu sme sa už preniesli do rozprávky TROJRUŽA, ĎURO TRUĽO a TRI PERÁ Z DRAKA. Celý čas nás sprevádzajú pekné kulisy, výborné herecké výkony, smiech, radosť a nadšenie.

Po divadelnom predstavení mŕime zásoby z domu. Plné bruška a oddych na hojdačkách v parku sú zárukou, že môžeme cestovať späť. No nie však domov. Bez návštevy TESCA nie je výlet kompletný. Pomíňame ešte zvyšné eurá a až teraz môžeme spokojne pokračovať domov. Všade dobre, doma najlepšie! Veríme, oteckovia a mamičky, že aj keď boli vaše deti unavené

z výletu, živo vyrozprávali doma veselé zážitky z nevšedného dňa, na ktorý budú ešte dlho spomínať. No a my už pomaly začneme uvažovať o tom, čím ich prekvapíme v budúcom školskom roku.

PaedDr. Z. Dindová

Športová olympiáda ŠKD

Športová olympiáda školských klubov detí má v našom meste dlhoročnú tradíciu. Každý rok sa školské kluby detí zo Spišského Podhradia a okolia stretávajú, aby strávili pekné športové popoludnie. Inak to nebolo ani v tomto školskom roku. Dňa 21. 5. 2014 sa na ihrisku pri CVČ stretli školské kluby zo ZŠ Palešovo námestie 9, ZŠ Školská 3 a ZŠ Bijacovce.

Aj keď je v posledných dňoch počasie veľmi vrtkavé, v tento deň bolo ako na objednávku. Už od samotného rána sa slniečko usmievalo a deň bol skutočne príjemne teplý až horúci. Pani vychovávateľky spoločnými silami starostlivo pripravili všetko potrebné na tento veľkolepý deň, na ktorý sa mnohí žiaci tešili a vážne ho prežívali.

Športová olympiáda sa začala pochodom po ihrisku, sľubom športovcov a športovým pokrikom. Po tomto slávnostnom a pre športovcov dôležitom úvode sa začalo súťaženie. Deti súťažili v troch disciplínach: skok do piesku z miesta, beh na 60 m a hod na cieľ.

Všetci sa snažili a bojovali. Tým najlepším boli odovzdané diplomy a ceny. Bez sladkej odmeny však neodšiel žiaden malý športovec.

Všetkým oceneným ešte raz srdečne blahoželáme a tešíme sa na ďalší ročník tejto zmyslupnej

aktivity, ktorá podporuje fyzickú kondíciu, húževnatosť, vytrvalosť a zdravie našich detí.

PaedDr. R. Valková, Mgr. A. Flaková
vychovávateľky ŠKD
ZŠ, Palešovo nám. 9, Spišské Podhradie

Atletika pre najmenších – okresná súťaž

Deň, ktorý nesmie chýbať v správach o športových úspechoch ZŠ Školská 3 v Spišskom Podhradí je 6. 6. 2014. Atletika – kráľovná športu dostala v tento piatok v škole „zelenú“. Na začiatku bola obrovská výzva v podobe prihlášky na okresné kolo, ktoré organizačne výborne zabezpečilo CVČ OLYMP spolu so ZŠ G. Haina v Levoči. Preteky boli určené mladším žiakom a žiačkam 1. stupňa (3. a 4. ročník). Metodické združenie 1.-4. svedomito pripravilo konečnú súpisť žiakov na jednotlivé disciplíny. Súťažilo sa v bežekých disciplínach, v skoku do diaľky, v hode kriketovou loptičkou.

Všetci sme boli presvedčení, že ide o dobrú vec. Konečne mohli deti ukázať, že sú výborné aj v atletike. Spolu sa súťaže zúčastnilo 17 športovcov. Bolo tam 9 chlapcov a 8 dievčat. Všetci zažili výnimočnú atmosféru: pekné privítanie pod olympijskými kruhmi so zvukmi olympijskej hymny, otvorenie pretekov, sľub, povzbudzovanie kamarátov, radosť z víťazstva. Nebolo to ľahké, ale našim žiakom sa darilo takmer v každej

disciplíne. S výsledkami našich športovcov by sme sa chceli pochváliť. Tu sú naše úspechy:

Beh na 150 m:

Tomáš Kešľák – 1. miesto
Sára Horbalová – 1. miesto

Beh na 600 m:

Tomáš Kešľák – 1. miesto
Ema Vašková – 3. miesto

Štafetový beh:

Chlapci – 2. miesto
Dievčatá – 3. miesto

Skok do diaľky:

Oliver Slebodník – 3. miesto
Daniela Vojtaneková – 2. miesto

Hod kriketkou:

Denis Saxun – 1. miesto
Sára Horbalová – 2. miesto

Družstvo chlapci - celkovo 2. miesto

(Adam Bašista, Thomas Vavra, Tomáš Kešľák, Denis Saxun, Martin Simčák, Oliver Slebodník, Viktor Nováček, Andrej Tejbus, Lukáš Žec).

Družstvo dievčatá – celkovo 3. miesto

(Miroslava Mihalíková, Ema Vašková, Sára Horbalová, Daniela Vojtaneková, Alexandra Nina Fecková, Monika Jurečková, Terézia Minďašová, Klaudia Hudáková).

Najkrajší bol záver. Ocenení stáli na stupni víťazov, preberali si medaily a diplomy za svoje výkony a všetci im tleskali. Bol to úžasný deň. Každý žiak a každá žiačka našej školy si hrdo odnášali domov medailu! Zažili svoj úspech a slávu. Všetkým srdečne blahoželáme a ďakujeme im za vzornú reprezentáciu školy.

Mgr. Júlia Katriňáková,
učiteľka ZŠ Školská 3

Uzávierka ďalšieho čísla je 31. 10. 2014 Občasník vydáva Mesto Spišské Podhradie.

Vedúca redakčnej rady: Mgr. Kamil Polák, tel. 053/419 5125. Príspevky môžete poslať na kultura@spisskepodhradie.sk. Nevyžadujeme rukopisy nevraciam. Texty neprešli jazykovou úpravou. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textov, fotografií, grafiky akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Grafický návrh, spracovanie a tlač © ywan.sk

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO V SPIŠSKOM PODHRADÍ VÁS SRDEČNE POZÝVA NA

PODHRADSKÉ *trhy*

PIATOK 5.9.2014

17:00

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE

17:10

**MATERSKÁ ŠKOLA, ZÁKLADNÉ ŠKOLY,
DETSKÝ FOLKLÓRNY SÚBOR DREVENÍK,
CVČ SPIŠSKÝ HRAD**

18:00

DYCHOVÁ HUDBA ORDZOVIANKA

18:45

**MUŽSKÁ ĽUDOVÁ SPEVÁCKA
SKUPINA KORČAŠKARE,
ĽUDOVÁ HUDBA JAS**

20:00

**ROCKOVÁ HUDBNÁ SKUPINA
KABÁT REVIVAL**

SOBOTA 6.9.2014

15:00

**DETSKÝ FOLKLÓRNY SÚBOR DREVENÍK,
ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA**

16:00

COUNTRY TANEČNÁ SKUPINA KAMÉLIE

16:30

COUNTRY DUO WETERÁNI

18:00

**DONSKÍ KOZÁCI, SÓLISTI DONSKÉHO
SPEVÁCKEHO SÚBORU Z ROSTOVA NA DONE - RUSKO**

19:00

SLÁVNOSTNÉ UKONČENIE

19:10

HUDBNÁ SKUPINA FLEŠŠ

Predajné trhy 8:00–18:00

PIATOK 5.9.2014 / SOBOTA 6.9.2014

SPONZORI
A PARTNERI:

POĽOVNÍCKE ZDRUŽENIE
BRANISKO